

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Indbydelsesskrift

til

Rønne højere Realskoles offentlige Examen

i Juli 1854.

- 1. Skole-Efterretninger ved Rector.**
- 2. Fortegnelse over Skolens Samlinger hen-
hørende til Naturhistorien og Naturlæren
ved Adjunct Ancher.**

Rønne.

Trykt i J. H. Colbergs Bogtrykkeri.

Efterretninger om Rønne højere Realskole

i Skoleaaret 1853-1854.

Overeensstemmende med Skolens Indbydelsesskrift for f. A. afholdtes den offentlige Hovedexamen fra d. 13de til d. 19de Juli, de skriftlige Prøver d. 11te flg.

Til Afgangsexamen, som afholdtes i Forbindelse med denne Examen (s. Progr. f. f. A. S. 32 flg.), indstillede sig M. A. Dam, som i Tydsk, Fransk og Geographi erholdt Characteren *Mg.*, i Naturhistorie *Ug.*, og efter Lærernes Dom og Udfaldet af den hele Examen erkjendtes moden til Optagelse i de lærde Skolers syvende Classe.

Efter Opfordring deeltoge følgende Mænd udenfor Skolen i Bedømmelsen af de offentlige Prøver: Kammerherre Wegener (Tydsk i V., deeltog ogsaa i Censuren af M. A. Dams tydske Stil, Fransk i V. IV. III. og II., Naturhistorie i V. og II., Geographi i V.), Justitsraad Garde (Historie i V., Geographie i I., Historie og Geographi i IV. III. og II.), Kammerjunker Lerche (Tydsk i IV. og II.), Pastor Steenberg (Religion i IV. II. og I) og philol. stud. Koefoed (Latin og Græsk i V. og IV., Dansk i III. og I., Historie i I., Naturhistorie i III.).

Ved Slutningen af forrige Skoleaar var Discipulantallet 47. Af disse afgik af V. Cl. umiddelbart efter Examen M. A. Dam til Metropolitanskolen for der at fuldende sine her saa hæderligt begyndte Forstudier, af IV. st. Classe C. W. Hasselriis, paa Grund af sin Faders Forflyttelse, til Haderslev lærde Skole, og N. H. Holm paa Grund af forandret Bestemmelse. Af IV. R. Cl. Tm. Arboe (for i Kjöbenhavn at uddaaue sig til at blive Architect), W. Terp (bestemt til Coutoirveien), henimod Midten af September R. Wulff og i Begyndelsen af November H. Marcher, begge for at

gaae til Handelen; af III R. Cl. udgik V. Gottlieb allerede d. 2den Juli paa Grund af sin Faders Forflyttelse til et Præstekald i Aalborg Stift, F. Lauritzen d. 5te September for at træde i Handelskære og H. N. Koefoed d. 25de Marts (blev Skriver paa Byfogedcontoiret i Svanike). Af II. Classe udmeldtes kort for Hovedexamen Chr. Fihl, i November Maaned Chr. Christensen (for at kunne med mere Omhu forberede sig til Confirmationsunderviisningen); ved Confirmationstiden P. Ellebye (III R.) for at gaae tilsøes og H. A. Koefoed (I. Cl.) for at gaae til Landvæsenet; endelig blev L. N. Holm i Juni Maaned udmeldt paa Grund af vedvarende Sygelighed.

Ved Skoleaarets Begyndelse optoges fra Forberedelsesclassen :

Carl Johannes Holst Colberg, f. d. 22de Decbr.

1842, Søn af Bogtrykker Colberg i Rønne,

Diderik Peter Dideriksen, f. d. 30te October

1842, Søn af Bager P. Dideriksen i Rønne,

Jens Peter Emil Lund, f. d. 26de Aug. 1841, Søn

af Skovfoged Lund ved Rønne,

Hans Jacob Frederik Holmgreen, f. d. 11te

October 1840, Søn af Bødker J. E. Holmgreen i

Rønne, og

Peter Emanuel Koefoed, Søn af afdøde Artilleri-

Lieutenant Koefoed paa Soldatergaarden i Aakersogn.

Andenstedsfra optoges :

Jacob Julius Petersen, f. d. 29de Decbr. 1840,

Søn af Uhrmager, Rigsdagsmand J. F. Petersen i

Rønne,

Christian Ditlev Fasting, f. d. 9de Novbr. 1841,

Søn af Skovrider Fasting, R. af D., i Almindingen,

Niels Lorents Emil Prieme, f. d. 12te Jan. 1841,

Søn af Skolelærer Prieme i Aakirkeby,

Nicolai Hovald Holm, f. d. 29de Decbr. 1841, Søn

af Smedemester P. N. Holm i Rønne,

Victor Emanuel Bohn Olivarius, f. d. 13de

Novbr. 1840, Søn af Byskriver Olivarius i Svanike,

Niels Pedersen Rønne, f. d. 16de Aug. 1843,
Søn af Kjøbmand P. M. Rønne i Rønne.

Endelig blev d. 14de Februar

Lars Espersen Hansen Dam, f. d. 27de April
1841, Søn af Avlsbruger E. W. Dam i Ringeby,
optagen i Skolen.

Skolen tæller saaledes for Tiden 44 Disciple, som
efter deres Hovedcharacter for Mai Maaned paa føl-
gende Maade ere fordeelte i Classerne:

V. studerende Classe.

1. C. Koefoed. 2. S. Whitte. 3. H. Siem-
sen. 4. L. Krabbe. 5. L. Fog.

IV. Real-Classe.

1. Chr. Jespersen.

III. studerende Classe.

1. H. Munch. 2. Th. Borgen. 3. A. Jes-
persen. 4. J. Whitte. 5. V. Fog. 6. Th.
Hamann.

III. Real-Classe.

1. E. Sonne. 2. J. Erichsen. 3. Chr.
Mortensen. 4. J. Rønne.

II. Classe.

1. J. Petersen. 2. V. Olivarius. 3. Chr.
Fasting. 4. P. Terp. 5. Chr. Erichsen. 6. A.
Pihl. 7. J. Ancher. 8. V. Wulff. 9. Spæl-
ling. 10. O. Arboe. 11. Th. Colberg. 12. E.
Wulff. 13. N. Bolbroe. 14. M. Rønne.

I. Classe.

1. L. Dam. 2. Chr. Zahrtmann. 3. A. Ancher. 4. N. H. Holm. 5. H. Lerche. 6. N. Rönne. 7. C. Colberg. 8. P. Koefoed. 9. L. Prieme. 10. E. Lund. 11. D. Dideriksen. 12. Fr. Holmgreen. 13. M. Boss. 13. Chr. Rönne.

I Lærerpersonalet har det forløbne Aar bragt betydelige Forandringer. Adjunct Hasselriis, som allerede under 26de Juni f. A. allernaadigst blev beskikket til Postmester i Apenrade, forlod Skolen efter afholdt Hovedexamen. Under 2den December 1834 var han bleven constitueret som Lærer ved Skolen, og han havde saaledes i henved 19 Aar, med megen Dygtighed og Nidkjerhed, virket ved samme. I hans Sted blev under 8de September Cand. philol. R. Th. Hoff constitueret som Lærer ved Skolen og Hr. Cand. philos. Landmaaler H. M. Lund antaget som Lærer i Skrivning. Den 24de September afgik ved Döden forhenværende Adjunct, H. P. Westh, der efter sin Entledigelse i Aaret 1846 vedblev at lede Sangunderviisningen. Denne blev nu overdragen til Hr. Landmaaler Lund. Under 15de October blev Adjunct Brandt allernaadigst beskikket til Sognepræst for Fuurlands Menighed. Under 21de August 1847 blev han constitueret som Lærer ved Skolen og denne havde i ham en retsindig, nidkjer, talentfuld og kundskabsriig Lærer. Da fjerde Classe efterhaanden var sammensmeltet saaledes, at den kun havde een Real-Discipel tilbage, som paa Grund af sin Alder og Udvikling i flere Fag kunde følge med femte studerende Classe, blev Ansættelsen af en ny Lærer ufornöden i dette Skoleaar. Under Hr. Landmaaler Lunds Fraværelse paa en Reise i Mai og Juni Maaneder fungerede Hr. Cand. philos. Curdts og Hr. Organist Lichtwerk som Lærere resp. i Skrivning og Sang.

Fagfordelingen har siden Slutningen af October Maaned væsentlig været følgende:

Rector, Latin og Græsk i V Cl., 1 Time Dansk i IV R.	16	Timer	ugl.
Overlærer Lefolii, Latin i III., Dansk, Tydsk og Historie i I., Fransk i II.	24	—	—
Adjunct Jessen, Religion i alle Classer, Mathematik og Regning i II., III. og V Cl. <i>b</i>	22	—	—
Adjunct Jørgk, Tydsk i IV. og V., Fransk i III. IV. og V., Engelsk i I. II., III R. og IV.	22	—	—
Adjunct Ancher, Naturhistorie og Teg- ning i alle Classer, Mathematik og Regning i I. IV. og V <i>a</i> (Køefoed), Naturlære i IV.	34	—	—
const. Lærer Hoff, Dansk, Historie og Geographi i II—V Cl., Geographi i I., Tydsk i II. og III.	33	—	—
Adjutant P. v. Westh, R. af D., Gym- nastik i alle Classer	6	—	—
Cand. philos. Landmaaler Lund, Sang og Skrivning med alle Classer	12	—	—

Hvormange Timer der egentlig har været tildeelt hvert enkelt Fag, meddeles her under Opgivelsen af de i Skolcaaret gennemgaaede Pensa og foretagne Øvelser.

Dansk.

Første Classe. Funchs, Röginds og Warburgs Læsebog, Sproglærens Hovedsætninger ved mundtlig Udvikling, Vers efter Krossings poetiske Læsebog, 1ste Deel (een Discipel tildeels efter anden Deel). 60 Stile efter Dictat (Lefolii, 5 Timer).

Anden Classe. Samme Læsebog. Bojesens kortf. Sproglære indtil Ordstillingen. Nogle Digte ere lærte udenad. Stil efter Dictat to Gange egentlig (Hoff, 4 Timer).

Tredie Klasse. Holsts prosaiske Læsebog er benyttet. Bojesens Sproglære indtil "Forskjellige Arter af Sætninger". Nogle Digte ere lærte nedenad. Een Stil ugentlig (efter oplæste Fortællinger, Omskrivning af Digte, selvvalgte Fortællinger, der oplyse Ord-sprog, og Oversættelser fra Tydsk og Fransk) (H o f f, 2 Timer).

Fjerde Real-Klasse har i een ugentlig Time (med Rector) gennemgaaet den danske Sproglære efter Bojesen og faaet en kort Udsigt over de forskjellige Stil- og Digtarter og almindeligste Vers-former. I Forening med

Femte Klasse gennemgaaet den danske Litteraturhistorie efter Thortsen fra Holberg til Ewald, anskueliggjort ved Oplæsning af udvalgte Stykker af flere Forfattere. En Stil hveranden Uge af blandet Indhold (Beskrivelser, Fortællinger, lette Udviklinger) (H o f f, 2 Timer).

Tydsk.

Første Klasse. Rungs Læsebog for de lavere Classer (5te Udg.) fra Dansk til Tydsk Side 34—43; fra Tydsk til Dansk Side 93—117. Hjorts lille Sproglære: Navneord, Tillægsord, (tildeels) Stedords og Udsagnsords regelrette Böining (Lefolii, 4 Timer).

Anden Klasse. Rungs Læsebog fra S. 129—197. Hjorts tydske Sproglære, den største Deel (H o f f, 4 Timer).

Tredie Klasse. Hjorts Læsebog, S. 164—183, 195—224, 257—265. Efter Hjorts større Sproglære det Meste af Böiningslæren og Forholdsordene (H o f f, 4 Timer).

Fjerde Real- og femte Klasse. Hjorts tydske Læsebog S. 340—361 og S. 378—472, Stk. 12. Hjorts poetiske Læsebog: S. 94—105, S. 141—171. Litteraturhistorie efter Abrahams fra 1624 ud. En Stil ugentlig (J o r k, 3 Timer).

Engelsk (Jork).

Förste Classe. Mariboës Læsebog for Begyndere: Fra *N° 12—19* (incl.) (3 Timer).

Anden Classe. Samme Læsebog fra *N° 12—20* (incl.). Af Mariboës Formlære: Om Artikel og Navneord. (3 Timer).

Tredie Real-Classe Samme Læsebog, den hele. Mariboës Formlære. Stil efter Dictat (4 Timer).

Fjerde Real-Classe. Mariboës større Læsebog S. 38—157 og S. 182—218. Til Oversættelse fra Dansk: Mariboës Stiløvelse S. 66—120. Grammatik deels efter Mariboc, deels efter Blom. Stil een Gang egentlig (4 Timer).

Fransk.

Anden Classe. Bjerrings Læsebog; fra Dansk til Fransk, alle Disciple: de første tyve Fortællinger; nogle desuden de fem første Stykker af "den lille Hanses" Historie; fra Fransk til Dansk: foruden de tyve første Fortællinger de 50 første af „den lille Hans". Abrahams Sproglære: Navneords, (tildeels) Stedords og Udsagnsords regelrette Böining (Lefolii, 4 Timer).

Tredie Classe. Borrings Læsebog: S. 74—116, S. 151—168. Böiningslæren efter Abrahams (Jork, 4 Timer).

Fjerde og femte Classe. Borrings Etudes littéraires S. 1—105. Böiningslæren efter Abrahams (Jork, 2 Timer).

Latin.

Tredie Classe. Lefoliis Læsebog, de de første Afsnit, Stykkerne *a*; efter den mundtlige Indøvelse ere de danske Sætninger blevne skriftlig oversatte paa Latin (som Stil). Madvigs Sproglære, den regelrette Böining; af "afvigende Udsagnsord" de, som forekom ved Læsningen (Lefolii, 3 Timer).

Femte Classe. Cæsar d. B. G. I—III; Sallusts Catilina, Ciceros Tale for Sex. Roscius. Af

Madvigs Sproglære, Ordföiningen indtil Læren om Byde-
maadens Anvendelse. I Læsetimerne er megen Tid
anvendt paa at befæste Formlæren. To skriftlige og
to mundtlige Stile ugentlig efter Ingerslevs Materialier,
S. 1—22. Et Par Versioner (R e c t o r, 9 Timer).

Græsk.

F e m t e C l a s s e. Xenophons Anabasis 1—II.
Den attiske Böiningslære er indövet i Timerne og i Slut-
ningen af Aaret repeteret efter Tregders Sproglære,
Nogle enkelte Puncter af Ordföiningslæren ere med-
deelte og indövede leilighedsviis (R e c t o r, 6 Timer).

Religion (Jessen).

F ö r s t e C l a s s e. Balles Lærebog: 1, 2 og
3 Cap.; Herslebs större Bibelhistorie: Side 1—51
(2 Timer).

A n d e n C l a s s e. Balles Lærebog: 3, 4 og
5 Cap.; Herslebs större Bibelhistorie: Side 60—124
(2 Timer).

T r e d i e C l a s s e. Balles Lærebog: 2, 3, 4
og 5 Cap.; Herslebs större Bibelhistorie: Side 60—124
(2 Timer).

F j e r d e o g f e m t e C l a s s e. Krog Meyers
Lærebog § 1—§ 59; Herslebs större Bibelhistorie: Side
1—92; 244—275 (2 Timer).

Historie.

F ö r s t e C l a s s e. Oldtiden efter Kœfoeds
fragmentariske Historie (L e f o l i i, 3 Timer).

A n d e n C l a s s e. Samme Bog, S. 78—179
(Fra de borgerlige Uroligheder i Rom indtil Frederik
den Tredie af Danmark, incl. (H o f f, 3 Timer).

T r e d i e C l a s s e. Samme Bog, den nyere
Tids Historie med Undtagelse af Carl den Tolvtes

Historie indtil Frederik den Anden af Preussen, S. 188—204 (H o f f, 2 Timer).

F j e r d e R e a l - C l a s s e. Danmarks Historie efter Allens mindre Lærebog (H o f f, 3 Timer).

F e m t e C l a s s e. Kofods Udtog, Englands og Frankriges Historie (H o f f, 3 Timer).

Geographi (Hoff).

F ö r s t e C l a s s e. Thriges Lærebog, 2det og 3die Afsnit til Asien, S. 5—58 (2 Timer).

A n d e n C l a s s e. Samme Lærebog, 4de og 5te Afsnit til Nederlandene, S. 75—130 (2 Timer).

T r e d i e C l a s s e. Samme Lærebog, de to første Afsnit, S. 1—32, og af femte Afsnit fra Nederlandene ud, S. 130—182 (2 Timer).

F j e r d e R e a l - o g f e m t e C l a s s e. Samme Lærebog forfra indtil Danmark, samt efter Erslev Danmark (1 Time).

Naturhistorie (Ancher).

F ö r s t e C l a s s e. Fra § 53—§ 88 efter Prosch's Lærebog.

A n d e n C l a s s e. Fra § 53—§ 109 efter samme Lærebog.

T r e d i e C l a s s e. Planteriget (§ 165—§ 205) efter samme Lærebog.

F j e r d e R e a l - C l a s s e. Hele Bramsens og Drejers kortfattede Lærebog i Zoologi og Botanik, og desuden en kortfattet Mineralogi efter Krøyer.

F e m t e C l a s s e. De første 12 §§ og om Krybdyr, Fiske, Leddyr og Bløddyr efter Bramsens og Drejers Lærebog; desuden har Koefoed læst det samme i Mineralogi som 4de Real-Classe (hver Classe 2 Timer ugentlig).

Regning.

F ö r s t e C l a s s e. Eleverne ere ei komne lige vidt; 3 regne Divisio i benævnte Tal, de fleste Multiplicatio i Brök og en enkelt Reguladetri i Brök (A n c h e r, 4 Timer).

Anden Classe. Een Elev regner Subtractio i Brök; de övrige ere komne videre; den videst komne har efter Ursins Regnebog regnet til Vexelregning (Jessen, 3 Timer).

Tredie Classe. Den studerende Afdeling har hjemme regnet nogle Reguladetri-Stykker, der da ere blevne gjennemgaaede med dem paa Skolen. Af Real-Afdelingen regner een Elev Divisio i Brök, 2 regne Reguladetri og een har efter Ursins Regnebog regnet til Vexelregning; ogsaa denne Afdeling har regnet nogle Stykker hjemme, der da ogsaa ere blevne gjennemgaaede med Eleverne paa Skolen (Jessen, 2 Timer).

Fjerde Real-Classe har gjennemgaaet sammensat Reguladetri, Procentregning, Renteregning og Forvandling af Mönt og Maal (Ancher, 2 Timer).

Mathematik.

Förste Classe er 1 Time ugentlig bleven övet i de simpleste Sætninger om Linier, Vinkler og Trekanter uden Afbenyttelse af nogen Lærebog (Ancher).

Anden Classe. Mundts Geometri *N° 1—123*; dog har Underviisningen heri, efter Bestemmelsen, kun været beregnet paa at give Eleverne et foreløbigt Bekjendskab med Geometrien, hvorfor endeel Sætninger ogsaa ere forbigaaede (Jessen, 2 Timer).

Tredie Classe. Jürgensens Arithmetik *N° 1—53*. Mundts Geometri *N° 1—171* (Jessen, hvert Fag 2 Timer).

Fjerde Real-Classe har repeteret de første 17 §§ i Jürgensens Arithmetik. Hele Mundts Plangeometri er repeteret; en Time af og til er anvendt til at løse Opgaver skriftlig (Ancher, hvert Fag 2 Timer).

Femte Classe b. Jürgensens Arithmetik *N° 80—100*. Mundts Geometri *N° 212—314* (Jessen, 3 Timer ialt).

Femte Classe a. Koefoed har repeteret de første 17 §§ i Jürgensens Arithmetik. Af Ramus's elementære Geometri har han læst fra *N° 117—136* og repeteret

de foregaaende med Forbigaaelse af *N° 96—109* og nogle faa Problemer (Ancher, 3 Timer til begge Fag).

Naturlære (Ancher).

Fjerde Real-Classe har repeteret hele Naturlærens mechaniske Deel af Örsted (3 Timer).

Tegning (Ancher).

Förste, anden og tredie Classe ere for største Delen övede i Tegning efter Helsted's Tegnelære. Tredie Realclassen har desuden gennemgaaet de förste 57 Numere af Simesens geometriske Tegnelære. Fjerde Realclassen er meest övet i Tegning efter Staaltraadsfigurer, Gipsornamenter og Klodser, og har gennemgaaet fra No. 100—150 efter Simesens Tegnelære (hver Classe 2 Timer ugentlig).

Skrivning (Lund).

Hertil er anvendt i 1ste Classe 4 Timer, i 2den og 3die Realclassen 2, i 3die stud. Cl. og 4de Realclassen 1 Time.

Sang (Lund).

En særskilt Time have Sopraner, Alter og Begyndere, en fælles Time anvendes til Sammensang.

Gymnastik (Westh).

Disciplenerne ere deelte i 3 Partier, 1ste Classe, 2den Classe og III—V Classe, hver med to Timer ugentlig. Naar Veiret tilsteder Svømmeövelser, erholder ethvert Parti 3—4 Timer ugentlig.

Forberedelsesclassen.

Ved Slutningen af forrige Skoleaar var Discipelantallet 15, af hvilke 5 optoges i Skolens 1ste Classe (No. No. 7, 8, 10, 11, 12). Ved det nye Skoleaars Begyndelse udmeldtes Hasselriis paa Grund af hans Forældres Bortreise fra Öen; indmeldte bleve J. H. B. With, f. d. 5te Mai 1847, Sön af Provst With; J. A. N. Svendsen, f. d. 19de Novbr. 1846,

Dattersön af Lods Svendsen; C. A. T. Herbst, f. d. 30te Marts 1846, Sön af Postmester Herbst; J. P. Rönne, f. d. 2den Decbr. 1845, Sön af Kjöbmand P. H. Rönne; F. L. Lerche, f. d. 5te Aug. 1846, Sön af Kammerjunker, Amtsforvalter Lerche; W. Rönne, f. d. 10de Septbr. 1846, Sön af Consul Th. Rönne; J. Baagö, Sön af Skibscapitain Baagö, der paa Grund af hans Forældres Bortreise fra Öen atter udmeldtes i Decbr.; i Febr. indmeldtes T. M. Petersen, f. d. 20de Febr. 1846, Sön af Proprietær Petersen paa Skovgaarden i Nyker Sogn; i Marts Herman West, f. d. 10de Mai 1845, Sön af Kjöbmand West; i Mai F. H. C. Norup, f. d. 25de Juni 1845, Sön af afd. Consul Norup; i Juni J. H. Sonne, f. d. 16de Septbr. 1844, Sön af Kjöbmand I. Sonne. Classen tæller saaledes 19 Disciple i følgende Orden:

1. Wolffsen. 2. Zahrtmann. 3. Wichmann. 4. Bohn. 5. Jespersen. 6. Norup. 7. Bech. 8. Thorsen. 9. Munch. 10. Hans West. 11. Sonne. 12. With. 13. Svendsen. 14. Herbst. 15. J. Rönne. 16. Petersen. 17. Lerche. 18. W. Rönne. 19. Herman West.

Ved Adj. Hasselriis's Embedsforflyttelse indtraadte Adj. Jork i hans Sted og overtog Underviisningen i Dansk og Regning; Adj. Jessen underviser i Bibelhistorie, Geographie, Tydsk og Skrivning.

De læste Pensa ere:

Dansk Læsebog af Funch, Rögind og Warburg: 1ste Parti: hele Læsebogen; 2det Parti: S. 1—247. Af Bröchners: "Et Hundrede Digte for Börn" er læst fra No. 17—66 med Undtagelse af No. 19, 39, 58, 59, 61, 65. De Ældre have skrevet danske Stile efter Dictat. Jacobis og Ursins Regnebog bruges. Rungs tydske Elementarbog: 1ste Parti S. 50—88; 2det Parti S. 1—14. Thriges Geographie: 1ste Parti S. 97—142; 2det Parti S. 7—19. Herslebs mindre Bibelhistorie: 1ste Parti: hele Bogen; 2det Parti: forfra til Rehabeam.

Skolens Indtægter og Udgifter have i afvigte Finantsaar været følgende:

Indtægt.

Beholdning f. f. A.	2266	Rbd.	71	Sk.
Ifølge Decisionen	„	—	16	—
Afdrag paa Gageforskud	100	—	„	—
Tilskud fra den alm. Skolefond	7000	—	„	—
Rentepenge	165	—	60	—
Forpagtningsafgift af Jorderne .	36	—	„	—
Amtsrepartitionsfondens Bidrag	100	—	„	—
Skolepenge	632	—	88	—
Lyse- og Brændpenge	144	—	„	—
Indskrivningspenge	65	—	„	—
Refusion for Tavlepengene . . .	76	—	„	—
	10586	Rbd.	43	Sk.
	8616	—	49	—
Kassebeholdning:	1969	Rbd.	90	Sk.

Udgift.

Pensioner, som afgivet Overskud				
til den alm. Skolefond	1087	Rbd.	48	Sk.
De faste Læreres Gager	5508	—	32	—
Timebetaling	550	—	86	—
Bibliothek	200	—	„	—
Bygninger og Inventarium	134	—	78	—
Brændsel og Belysning (hvoraf 84 Rbd.				
henhøre til Finantsaaret 18 $\frac{5}{3}$ $\frac{2}{3}$)	383	—	24	—
Skatter og Afgifter	62	—	„	—
Regnskabsføring	132	—	19	—
Tilfældige og løbende Udgifter .	190	—	2	—
Extraordinære Udgifter (herunder				
Dyrtidstillægget, 337 Rbd. 48 Sk.)	367	—	48	—
	8616	Rbd.	49	Sk.

Fri Underviisning har i indeværende Skoleaar været tilstaaet følgende Disciple:

1. S. Whitte. 2. H. Siemsen.*) 3. H. Marcher.
4. J. Whittte. 5. T. Borgen. 6. H. Munch.
7. E. Sonne. 8. Chr. Mortensen. 9. H. Koefoed.
10. P. Ellebye. 11. Chr. Erichsen. 12. P. Terp.
13. V. Wulff og fra 1ste Jan. d. A. 14. L. Prieme.

Skolens Bogsamling har siden sidste Meddelelse modtaget følgende Tilvæxt:**)

- Bendixsen. Das älteste Drama in Deutschland. Altona (Progr.).
- Blache. Efterretninger om Aarhus Cathedralskole. Aarhus (Progr.).
- Bohr. Efterretn. om det von Westenske Institut (Progr.).
- V. Bondesen. Om den traumatiske Skulderluxations Væsen og Theori (Doctordisp.).
- Borgen. Efterretn. om Metropolitanskolen (Progr.).
- C. J. Brandt. Kirkehistoriske Samlinger. II, 1.
- A. L. Brøck. Om de gamle Classikers Berettigelse til den Plads, de nu indtage i Underviisningen ved de lærde Skoler. Christiania (Progr.).
- T. Brømme, Atlas zu A. v. Humboldts Kosmos in 42 colorirten Tafeln mit erläuternden Text. Lief. 1—7. Stuttg.
- Chaucer, i Samlingen "Engelske Digtere", 1ste Hefte.
- J. K. Christie. De tydske Verbers Formlære. Tromsø (Progr.)
- M. T. Ciceronis opera, quæ supersunt, omnia ex rec. J. C. Orellii ed. alt. emendatior. Continuaverunt Baiterus et Halmius. II, 1. Turici. 1854.

*) Har tillige en Portion af det Moltkiske Legat, s. iøvrigt herom Progr. f. f. A. S. 11. Om det Stampeske Legat s. sammesteds S. 12.

**) Trykkested er udeladt, naar det er Kjöbenhavn, Aarstal, naar det er 1853, Format, naar det er Octav.

- Clausen.** Nyt Tidsskrift for udenlandsk theologisk Litteratur. 1853, 2—4. 1854, 1.
- Fr. Diez.** Etymologisches Wörterbuch der Romanischen Sprachen. Bonn.
- Elberling.** Variæ lectiones commentt. C. J. Cæsaris de bello civili ex cod. Hauniensi enotatæ. Roeskildæ (Progr.).
- Povel Eliesens** danske Skrifter, udg. ved C. E. Secher. II. 1854.
- E. Erslev.** Den danske Stats Geographi. 1852.
- A. Fabricius.** Historisk Atlas til Middelalderen og den nyere Tid N° 1—4. Tverfolio.
- J. Fibiger.** Omrids af den finske Hedentro (Progr. fra Haderslev lærde Skole). Haderslev.
- Finantslov** for Finantsaaret 185 $\frac{3}{4}$. 4.
- G. Forchhammer.** Oversigt over det kongelige danske Videnskabernes Selskabs Forhandlinger 1853.
- Forlagscatalog,** almindeligt dansk-norsk. Udgivet af Forlagsforeningen i Kjöbenhavn. 1841. Med Supplementer indtil 1849. 1850.
- Gersdorf.** Leipziger Repertorium der deutschen u. ausländischen Litteratur. XI. Jahrg. No. XI—XXIV. XII. Jahrg. No. 1—X.
- Grünfeld.** Beitrag zur Lehre von der Grösse u. Zahl. Schleswig (Progr.).
- H. J. Hammer.** Nogle pædagogiske Bemærkninger. Skien (Progr.).
- Hammerich.** Om Underviisningen i Modersmaalet i överste stud. Classe og överste Realclassen. 2, 3. (Program fra Borgerdydsskolen paa Christianhavn).
- Henrichsen.** Bidrag til Skoletugtens Historie i Norden. Odense (Progr.).
- A. Hertz.** Litterært Maanedsskrift No. 1—6.
- P. Hjort.** Kritiske Bidrag til nyere dansk Tænkemaades og Dannelseshistorie. Politisk Afdeling. 1852.
- J. F. Horn.** Ueber Idee u. Zusammenhang der Göthe'schen Fausttragödie namentlich des zweiten Theils. Glückstadt. 4 (Progr.).

- Ingerslev.** De vocibus et locis quibusdam scriptorum Latinorum in lexicis plerisque non satis recte explicatis. Part. III^{ta} (Progr. fra Kolding lærde Skole).
- Johnsen.** Efterretninger om Latinskolen i Reykiavik. Reykiavik.
- Johnstrup.** Catalog over Sorø Academies Instrument-samling (Progr.).
- C. Jörgensen.** Kort Oversigt over Forverdenens Dyr og Planter. Horsens (Progr.).
- Chr. Jürgensen.** Sur le mouvement du pendule simple et celui d'un corps solide autour d'un point fixe, en ayant regard à la rotation de la terre.
- Kinch.** Om overflødig Fortidsbetegnelse i Latin. Ribe (Progr.)
- W. H. Kolster.** Von den Döfften u. Hammen des alten Ditmarschens. Meldorf. 4 (Progr.).
- Königsfeldt.** Chronologisk Udsigt over de mærkeligste Begivenheder i vort Fædrelands Historie fra Begyndelsen af Aaret 1848 til 5te Juni 1853 (Progr. fra Frederiksborgs lærde Skole).
- Lassen.** Fortegnelse over Helsingörs videnskabelige Realskoles naturvidenskabelige Samlinger. Helsingör.
- J. C. L. Lengnick.** Personalthistoriske Bidrag vedkommende Danmarks og Norges Geistlighed i ældre og nyere Tid. Tverøctav.
- Leth.** Om Forberedelsen til og Optagelsen i de udvidede Skolers yngste Classer, nærmest med Hensyn til Herlufsholms Skole. Nestved (Progr., s. Rosenörn).
- J. F. Lucht.** Mittheilungen zur Geschichte der Kieler gelehrten Schule. Kiel.
- G. F. W. Lund.** Demosthenes's philippiske Taler. Til Skolebrug.
- Demosthenes's Tale for Ttesipshon om Krandsen. Til Skolebrug.
- Om den kritiske Behandling af Texten i nogle af Demosthenes's Taler. Nykjöbing (Progr.).

- H. Martensen.** Om Gudstjenestens Indretning i den lutherske Kirke. 4 (Universtetsprogr.).
- Marxsen.** Ueber das Verhältniss des Platonischen Symposium zu den Thesmophoriazusen des Aristophanes. Rendsborg. 4 (Progr.).
- C. Müller.** Bør den latinske Stil ophøre at være Examensgjenstand ved Examen artium? Trondhjem (Progr.).
- Naturhistoriske Afbildninger af Dyreveriget, colorerede, med tyske og latinske Benævnelser. Uden Titel. Folio. Naturhistorisk Forening i Kjöbenhavn, videnskabelige Meddelelser for Aarene 1851 og 52. 1852 og 53. 2 Bind.
- Nielsen.** Efterretninger om den videnskabelige Realskole i Aarhus. Aarhus.
- R. T. Nissen.** Efterretninger om Nissens Latin- og Realskole i Aarene 1846—53. Christiania.
- Nordiske Oldskrifter. XVII. Grágás, ved V. Finsen. 2det H. 1853. XVIII. Skaanske Lov, ved P. G. Thorsen. 1854.
- Oehlenschläger.** Om Ewald og Schiller. Forelæsninger, holdte ved Kjöbenhavns Universitet i Aarene 1810—11. 1854.
- Olsen.** Efterretninger om Viborg Cathedralskole. Viborg.
- C. Paludan-Müller.** Grevens Feide, efter trykte og utrykte Kilder. 1ste Deel.
— Aktstykker til Nørdens Historie i Grevefeidens Tid. 2den Samling. Odense. 4.
- Pauly.** Real-Encyclopädie der classischen Alterthumskunde. Lief. 131 & 132.
- Povelsen.** De udvidede Skoler og Underviisningen i Tydsk. Aalborg (Progr.).
- Rigsdagstidenden, 4de og 5te Session.
- J. L. Rohmann.** Skildringer af den nyeste Tids Historie (1830—48). Femte Deel. Odense.
- Rosenörn.** Nogle Personalefterretninger om de Disciple, som ere dimitterede fra Herlufsholms Skole i Aarene 1794—1852. Nestved (Progr. s. Leth).

- Rovsing. Efterretn. om Borgerdydsskolen i Kjöbenhavn. Samlinger udgifna af Svenska Fornskrift-Sällskapet. *a.* Et fornsvenskt legendarium I, 5. Stockholm 1852.
b. Flores og Blanzeflor, I, 1. udg. af G. E. Klemming. Stockholm. 1844.
- Scharling og Engelstoft. Nyt theologisk Tidsskrift V, 1 og 2. 1854.
- P. A. Siljeström. Resa i förenta Staterna. I. Om bildningsmedlen og bildningen i förenta staterna. Stockholm. 1852.
- Simesen. Program der gelehrten u. Realschule zu Flensburg. Flensburg.
- J. Steen. Bemærkninger til nogle af Nutidens Anker mod Skolen. Bergen (Progr.).
- M. G. G. Steenstrup. Historisk-kritisk Oversigt over Forsøgene paa at give Historiens Philosophi (Magisterdisp.). 1854.
- H. Stephanus. Thesaurus Græcæ linguæ. VIII, 2. Paris. Fol.
- G. Stephens. Tvende old-engelske Digte med Oversættelse (Universitetsprogr.). 4.
- Thortsen. Efterretninger om Randers lærde Skole. Randers.
- P. H. Tregder. Haandbog i den græske Mythologi til Skolebrug.
- F. C. L. Trojel. Tydsk Grammatik, nærmest til Brug ved den elementære Underviisning. 1852.
- A. Vieth. Ueber den Zusammenhang des Turnplatzes mit der Schule. Ratzeburg. 1852. 4 (Progr.).
- E. Vollbehr. Shakespeare's Julius Cæsar, übersetzt. Plön (Progr.).
- Whitte. Efterretninger om Rønne höiere Realskole. Rønne.
- J. J. A. Worsaae. Mirder om de Danske og Nordmændene i England, Skotland og Irland. Med 3 Kort. 1851.
- ΞενοΦάντος ἀπομνημονεύματα. Til Skolebrug bearbejdet af C. Thomsen. 1852.

C. L. E. Zander. Andeutungen zur Geschichte des Römischen Krigswesens 3te Fortsetzung. Ratzeburg. 4 (Progr.).

A. S. Örsted. Af mit Livs og min Tids Historie 1ste og 2den Deel. 1850—52.

— Formularbog 6te Udgave H. 1—3.

Fremdeles har Bibliotheket modtaget de i Aarets Løb udkomne Examenlister m. m. samt preussiske Skoleprogrammer for Aaret 1852.

Disciplenes Bogsamling

havde i det forløbne Skoleaar, fra 1ste April 1853 til 31te Marts 1854, havt følgende Indtægt:

Ved Deeltagernes Bidrag	51 Rdlr. 80 Sk.
og ved Salg af Bogfortegnelser	„ — 44 —
medens der havde været i Behold fra foregaaende Regnskabsaar	3 — 11 —
	Ialt: 55 Rdlr. 39 Sk.

Derimod havde Udgifterne beløbet:

Til Boghandleren	43 Rdlr. 30 Sk.
„ Boghinderen	5 — 54 —
„ Haandværksarbejde ved Reolerne	7 — 14 —
	56 Rdlr. 2 Sk.

Siden Afslutningen af den senest meddeelte Fortegnelse over ny tilkomne Böger har Bogsamlingens Tilvæxt været, som følger:

Tusind og een Nat. Ved Thisted. Kbhvn. 1852.

Gerson. Maanedsskrift for Ungdommen I. Kbhvn. 1847.

Folkekalender for Danmark 1854. Lose og Delbnc.

Jerrer. Fortællinger af de europ. Folkeslags Historie.

Ved Riise I—II. 1853—54.

P. Parleys Fortællinger om Dyrene. Ved Bojesen. Kbhvn. 1853.

Dansk Penningmagazin 1853.

Mau. Fire hundrede Fortællinger. Kbhvn. 1854.
Charles Dickens. Samlede Værker. Oversat af Moltke;
Bleak House I—II; Oliver Twist; Juleqvad; Klokke-
slagene; Faarekyllingerne ved Arnestedet; En Jule-
phantasi.

Fra Skolens Bogsamling er modtaget til Udlaan:

Cohen. Krigen 1848, 1849 og 1850 og de Faldnes
Minde. 2det Oplag. Odense 1853.

Om Realdisciples Afgangsexamen fra Rønne høiere Realskole.

Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet har under 6te Mai d. A bevilget, at der iaar, samtidig med Hovedexamen, afholdes en Afgangsexamen for Skolens överste Realklasse, ved hvilken Examen Fordringerne til de Kundskaber, der skal afgives Pröve paa, blive at bestemme efter det ved Ministeriets Skrivelse af 5te Juli 1852 for Skolen approberede Grundtræk for Realunderviisningens Maal og Omfang (s. Programmet for forrige Aar, S. 5—11).

Ved denne Afgangsexamen vil Pröve være at afholde i Modersmaalet alene skriftlig, i Tydsk, Engelsk og Mathematik baade skriftlig og mundtlig og i de övrige Fag blot mundtlig, samt være at foretage under samme Form, som gjælder for Afgangsexamen for de studerende Disciple, dog med den Undtagelse, at Spørgsmaalene og Opgaverne til de skriftlige Udarbejdelser foreslaaes af de paagjældende Lærere, der i den överste Realclassse have underviist, til Approbation af Rector.

Efter afholdt Examen kan der meddeles Enhver, som har bestaaet samme, et af Rector udfærdiget Vidnesbyrd, der affattes i samme Form, som de Vidnesbyrd, der udfærdiges efter fuldendt Afgangsexamen for de studerende Disciple.

Forsaavidt angaaer Virkningen af den saaledes anstillede Pröve, seer Ministeriet sig vel ikke istand, til, uden den dertil erhvervede Lovbemyndigelse, i Almindelighed at indrømme dem, der have underkastet sig denne, lige Rettigheder med dem, der have taget den ovennævnte almindelige Forberedelsesexamen for Ustuderede ved Universitetet. Derimod vil Ministeriet, naar Begjæring herom indgives fra dem, der med tilfredsstillende Udfald have bestaaet hin Pröve, om Fritagelse for at underkaste sig den nævnte Forberedelsesexamen, være villigt til at bevilge for sit Vedkommende

saadan Dispensation, naar denne attraaes for eventualiter at kunne indstille sig til de Examina, der høre under Ministeriets Omraade (Examen for Polyteknikere og ustuderede Jurister), og til at søge de Paagjældende lignende Dispensation udvirket, forsaavidt den gjøres nødvendig med Hensyn til Examina, der henligge under andre Ministerier (Landmaaler-, Veterinær-, Forst- eller Pharmaceut-Examen).

Til denne Pröve, der saaledes iaar for første Gang bliver at afholde ved Skolen, indstiller sig Discipel af fjerde Realclassen, Christian Jesper Jacob Peder Jespersen, f. d. 11te October 1837, optagen i Skolens første Classe fra d. 1ste September 1847, en Søn af Hr. Kammerraad J. Jespersen, Kannikegaarden i Bodilskersogn, studerende Discipel indtil Foraaret 1852.

De forskjellige Prøver ville i Henhold til ovennævnte Ministeriets Skrivelse blive afholdt i Forbindelse med Skolens övrige Prøver under den offentlige Hoved-examen.

Fortegnelse
over Rönne höiere Realskoles

Samlinger

henhörende til Naturhistorien og Naturlæren

ved Adj. **Ancher.**

I. Samling af udstoppede og opstillede Fugle.

1. Svømmefugle.

a) Dykkefugle (Brevipennes).

1. **U**ria (Lom).
2. Colymbus (Teist).
3. Colymbus auritus (Söhane).
4. Colymbus Danus.
5. Uria Ringvia (Ringvid).
- 6—9. Alca Balthica (Mule).
- 10—16. Uria Balthica (Silde-Perris).

b) Gaasefugle (Anseres).

- 17—19. Anas Bernicla (Radgaas).
20. Anas Erythropus (Bramgaas).
- 21, 22. Anas Tadorna (Gravgaas, Brandgaas).
- 23—28. Anas fusca (Sværdand, Flöielsand).
29. Anas Boschas (Vildand).
- 30—35. Anas marita (Polsk-Adelsmand).
- 36—40. Anas hiemalis (Gadis).
- 41—44. Anas latirostra (kun fra Christiansö).
- 45, 46. Anas fuligula (Troidand).
- 47—52. Anas clangula (Skrigeand).
- 53—56. Anas Havelda.
- 57—59. Anas Penelope (Bruunnakke, Græsand, Blæsand).
- 60—63. Anas cruce signata (ubek.).
64. Anas ignota.
65. Anas ignota
66. Anas Platyrhyncos (Stokand, Kropand).
- 67, 68. Anas ignota.

- 69—71. *Anas mollissima* (Edderfugl)
 72. *Anas acuta* (meget sjelden).
 73—77. *Mergus serrator* (Fiskeand, Skrække, Skallesluger).
 78, 79. *Mergus cristatus* (Topand, Skrække).
 80. *Mergus Merganser* (Skallesluger).
 81—82. *Mergus glacialis* (Søstjerne).

c) Maagefugle (*Longipennes*).

- 83—87. *Larus marinus* (Havmaage, Svartbag).
 88. *Larus maculatus*.
 89—96. *Larus fuscus* (Sildemaage).
 97. *Larus Glaucus* (Hvidmaage).
 98. *Larus maximus*.
 99. *Larus spurius* (ubek.)
 100, 101. *Larus canus* (Graamaage).
 102, 103. *Larus argentatus* (Sølvmaage).
 104, 105. *Larus Kryxxie*.
 106. *Larus Rissa*.
 107. *Larus ignotus*.

d) Aarefodede (*Steganopodes*).

Ingen.

2. Vadefugle.

a) Smalnæbbede (*Pressirostres*).

108. *Tringa Vanellus* (Vibe).
 109. *Charadrius pluvialis* (Brokfugl).
 110. *Charadrius hiaticula* (Præstekrave).
 111. *Charadrius Alexandrinus* (hvidpandede Regnpiber).

b) Sneppéfugle (*Scolopaces*).

- 112, 113. *Scolopax rusticola* (Holtsneppe).
 114. *Scolopax potanus* (Laxe-Titter).
 115—117. *Scolopax falcinellus* (lille Ryle).
 118, 119. *Scolopax Gallinago* (dobbelt Sneppe, dobb.
 Bekkasin).
 120. *Scolopax minima* (enkelt Bekkasin).

121. *Tringa cinerea* (Staalsneppe).
 122. *Tringa Alpina* (Alpestrandlöber).
 123, 124. *Tringa littorea* (Strand-Bekkasin).
 125. *Tringa variegata* (kun bekjendt paa Christiansö).
 126, 127. *Tringa maritima* (Strandlöber).
 128. *Tringa pugnax* (Bruushane, Staalsneppe).
 129. *Scolopax Phaeopus*—*Numenius* (Mellem-Spove).

c) Heirefugle (Herodie).

130. *Ciconia alba* (hvide Stork).

d) Langtaede (Macroductyli).

131. *Rallus Crex* (Vagtel-Konge).
 132. *Rallus Aquaticus* (Vandrix).

3. Rovfugle.

a) Dagrovfugle, Falkeagtige.

- 133—136. *Falco lagopus* (Vaage?).
 137. *Falco palumbarius* (Slet-Falk, Graafalk, Duehög).
 138. *Falco Milvus* (Glente).
 139. *Falco Gentilis* (Hönsehög).
 140. *Falco Cyanopus*.
 141, 142. *Falco Nisus* (Spurvehög).
 143—145. *Falco tinnunculus* (Taarnfalk, Kirkefalk, Spurvehög).
 146—148. *Falco lanarius* (Smirle).

b) Natrovfugle.

- 149, 150. *Strix aluco* (Kat-Ugle).
 151, 152. *Strix aridula* (Nat-Ugle).
 153. *Strix Otus* (Horn-Ugle).
 154, 155. *Strix Bubo* (Hornugle, Steenugle).

4. Spurvefugle.

a) Tandnæbbede (Dentirostres).

156. *Lanius collurio* (Tornskade).
 157, 158. *Lanius excubitor* (Tornskade, Harpax).

159, 160. *Turdus vescivorus* (dobbel Drossel, dobbelt Kramsfugl).

161, 162. *Turdus pilaris* (Snarre, Simmeren, Fjeldtrost).

163—165. *Turdus musicus* (Saugdrossel, Tale- eller Maaldrossel).

166. *Turdus iliacus* (Viindrossel).

167, 168. *Turdus merula* (Solsort).

169. *Turdus torquatus* (Ringdrossel).

170. *Ampelis garrula* (Sidensvands).

b) Brednæbbede (Fissirostres).

171, 172. *Caprimulgus* (Gedemalker, Natravn).

c) Hæglænæbbede (Conirostres).

173. *Alauda pratensis* (Englærke).

174, 175. *Alauda arvensis* (Marklærke).

176—178. *Emberiza nivalis* (Sneespurv, Sneekok).

179, 180. *Emberiza miliaria* (Kornlærke, Knötteren).

181, 182. *Loxia pyrrhula* (Dompap).

183. *Loxia enucator* (Kjernebider, norsk Papagöi).

184, 185. *Loxia coccothraustes* (Kirsebærfugl).

d) Ravnefugle.

186, 187. *Corvus corax* (Ravn).

188—190. *Sturnus vulgaris* (Stær).

191. *Sturnus cinclus* (Strömstær, Elvkonge).

192. *Pica vulgaris* (Skade).

193, 194. *Coracias garrulus* (Ellekrage).

195. *Caryocotactes nucifraga* (Nøddekrige).

e) Tyndnæbbede (Tenuirostres).

196. *Upupa epops* (Hærfugl, Hærpop).

5. Klattrefugle.

197. *Picus major* (Hakkespætte, Træpikker).

198. *Cuculus canorus* (Gjög).

6. Hønsefugle.

199. *Columba oenas* (Skovdue, Kirkedue).

200. *Columba palumbus* (Skude, Ringedue).

De følgende Fugle ere kun udstoppede, ei opstillede.

Vipstjerner

(hørende til de tandnæbbede Spurvefugle).

201. *Motacilla œnanthe* [Steengylpe, Steenvipstjert].
 202, 203. *Motacilla hippolais* [Græssmutte].
 204, 205. *Mot. alba* [Vipstjert, Steenpikker, Havrefugl].
 206. *Mot. flava* [Gulspinke].
 207, 208. *Mot. hippolais* [Græssmutte].
 209—212. *Mot. œnanthe* [Steengylpe].
 213, 214. *Mot. modularis* [Graairisk].
 215—218. *Mot. ignota*.
 219—221. *Mot. Rubetra* [Bynkefugl].
 222—224. *Mot. Regulus* [Fuglekonge].
 225, 226. *Mot. campestris*.
 227, 228. *Mot. Troglodytes* [Tommeliden, Gjærdesmutte].
 229—231. *Mot. Phœnicurus* [Rødstjert, Blodstjert].
 232. *Mot. Rubecola* [Rødkjelken].
 233, 234. *Mot. Sylvia* [Blaakjelken].

Lærker

(hørende til de keglænæbbede Spurvefugle).

- 235, 236. *Alauda trivialis* [Pilelærke, Havelærke].
 237, 238. *Alauda cristata* [Toplærke].
 239, 240. *Alauda arvensis* [Sanglærke].
 241, 242. *Al. campestris* [Marklærke].
 243. *Al. arborea* [Skov-, Hede-, Lynglærke].
 244. *Al. pratensis* [Englærke].

Meiser

(hørende til de keglænæbbede Spurvefugle).

- 245, 246. *Parus major* [Musvit].
 247, 248. *Parus caudatus* [Langhalet-Meise].
 249, 250. *Parus cœruleus* [Blaameise].
 251, 252. *Parus palustris* [Graameise, Hampmeise].

Værlinger

(hørende til de keglænæbbede Spurvefugle).

- 253—256. *Emberiza citrinella* [Gulspurv].
 257. *Emberiza nivalis* [Sneespurv, Sneekok].

VIII

Finker

(hørende til de keglenæbbede Spurvefugle).

- 258, 259. *Fringilla montana* [Skovspurv].
260, 261. *Fringilla domestica* [Graaspurv].
262—265. *Fr. montifringilla* [Qvæker].
266, 267. *Fr. cannabina* [Graairisk, Tornirisk].
268, 269. *Fr. spinus* [Sisgen].
270. *Fringilla carduelis* [Stillids].
271. *Loxia Chloris* [Svenske].
272—275. *Loxia Pyrrhula* [Dompap].
276. *Loxia curvirostra* [Korsnæb].

Tyndnæbbede.

- 277, 278. *Picus major* [Spætte, Træpikker].
279. *Trochilus* [Kolibri].
Desuden :
280. *Charadrius hiaticula* [Præstekrave].
281. *Vanellus* [Vibe].
282. *Ampelis garrula* [Sidensvands].
283. *Turdus pilaris* [Snarre].
-

II. Samling af Mineralier, Bjergarter, Forsteninger og en Række Chrystalmodeller.

Oryktognostiske Mineralier.

A. Elementer.

1. Kobber, med Malachit.
2. Sølv, krystallinsk paa Kalkspath, en gneusagtig Steenart.
3. Graphit, bladig, krystallinsk.
4. Svovl, gedigent.

B. Svovlforbindelser.

5. Kobberglands med Malachit og Kobberlazur.
6. Zinkblende krystallinsk, brun.
7. Blyglands, krystalliseret med Straalkies og Bruunspath paa Quarts.
8. Blyglands, krystallinsk.
9. Zinnober.
10. Kobberkies, djerv.
11. Broget Kobbermaln.
12. Graaspydglands, bladet, krystallinsk i Quarts.
13. Rödgylden, krystallinsk i Quarts.
14. Glandskobalt. 3 löse Krystaller.
15. Svovlkies, to sammenvoxne Krystaller.
16. Svovlkies, krystalliseret paa Quarts.
17. Molybdænglands, indsprængt i Granit. Erzgebirge.

C. Iltede Forbindelser.

a) sammensatte efter Formelen R_2

α) Kiselsyre & kiselsure Salte.

18. Bjergkrystal, en enkelt gjennemsigtig Krystal.
19. Quarts, melkehvid.
20. Quarts, krystalliseret.

21. Quarts, i sammenhobede Krystaller.
22. Quarts, corruderet.
23. Amethyst, et slebet Stykke.
24. Chrysopras.
25. Chalcedon.
26. Rosenquarts.
27. Hornsteen. Siebenbürgen.
28. Jaspis, rød.
29. Porcelainsjaspis.
30. Lydisk Steen.
31. Træsteen.
32. Flint.
33. Agat, et slebet Stykke.
34. Halvopal.
35. Kiselsinter.
36. Menilith.
37. Speksteen.
38. Augit, 2 løse Krystaller.
39. Augit, krystalliseret.
40. Straalesteen, mørkegrøn.
41. Asbest.
42. Amianth.
43. Bjergtræ.
44. Hornblende, (Uralith) med Epidot.
45. Hornblende, krystallinsk.
46. Anthophyllith.
47. Kiselmalakit.
48. Olivin i Basalt.
49. Serpentin med hvid Steenmarv, sleben Plade, Kreta.
50. Talk, skifrig.
51. Cyanit (?) med Talk.
52. Sapphirin, djerv med Glimmer.
53. Staurolith, en Tvilling.
54. Kaolin.
55. Orthoclas, krystalliseret med Quarts.
56. Orthoclas, krystalliseret.
57. Orthoclas, krystalliseret.

- 58. Labradoriserende Feldspath.
- 59. Scapolith.
- 60. Obsidian.
- 61. Chabasit med Mesole og Stilbit.
- 62. Stilbit, krystalliseret paa Mandelsteen.
- 63. Bladig Zeolith.
- 64. Mesotyp, krystalliseret.
- 65. Apophyllit, krystalliseret paa Mesole.
- 66. Epidot, krystallinsk med Quarts.
- 67. Vesuvian, krystallinsk.
- 68. Granat, et stort Rhombedodekaeder.
- 69. Granat, krystalliseret i Rhombedodekaeder og Leucitoeder.
- 70. Kolophonit.
- 71. Granat, tæt.
- 72. Pyrop.
- 73. Glimmer, krystalliseret i Feldspath.
- 74. Glimmer, bladig.

β) Svovlsure & Borsure Salte.

- 75. Tungspath i sammenhobede Krystaller med Svovlkies.
- 76. Tungspath, tæt.
- 77. Coelestin, djerv, blaagraa.
- 78. Gips, to löse Krystaller.
- 79. Gips, traadig.
- 80. Gips, tæt, graaagtig (Segeberg).
- 81. Boracit, i tæt Gips (Lüneburg).
- 82. Datolith, med Hornblendeskifer. Arendal.
- 83. Turmalin, krystalliseret i Chloritskifer (Tyrol).
- 84. Turmalin, krystallis. med Quarts paa Feldspath.

b) sammensatte efter Formlen $\frac{\text{---}}{\text{R}^2}$

- 85. Kobaltblomst.

c) sammensatte efter Formlen R

α) Iiter.

- 86. Tinsteen, krystalliseret med Quarts. Cornwallis.

87. Vadsketin, 2 löse Stykker.
88. Rutil, 2 löse Stykker.

β) **Salte.**

89. Sphen, krystalliseret i Feldspath og Quarts.
90. Kalkspath, primitivt Rhomboeder.
91. Kalkspath, krystalliseret i flere Combinationer.
92. Kalkspath, flere sammenvoxne Prismer.
93. Kalkspath, med ujevne Flader.
94. Marmor.
95. Anthracolith.
96. Kalksteen, sleben. Gibraltar.
97. Kalksinter, med Planteaftryk. Schweiz.
98. Blyspath, krystalliseret paa Bruunjernsteen.
99. Jernspath med Kobberkies, Quarts og Tungspath.
100. Lazur, krystalliseret med Malachit.
101. Malachit, krystallinsk paa Quarts.

b) Sammensatte efter Formlen $\frac{R}{R^2}$

102. Rubin, et Brudstykke.
103. Smergel.
104. Jernglands, krystallinsk i Hornsteen.
105. Jernglands, bladig, krystallinsk.
106. Leerjernsteen.
107. Bruunjernsteen.
108. Myremalm.
109. Magnetjernsteen, Octaeder, krystalliseret i Chloritskifer.
110. Magnetjernsteen, tæt.

D. *Chlor- & Fluorforbindelser.*

111. Kogsalt, rödagtig, bladet.
112. Apatit, krystalliseret i Granit.
113. Flusspath, krystalliseret i Terninger, violet. England.
114. Flusspath, violet med Quarts.
115. Topas, et löst Brudstykke.
116. Kryolith, tæt. Grönland.

En Svite Bjergarter og Forsteninger
 navnlig til at oplyse Skandinaviens
 geognostiske Forhold.

A. Almindelige Bjergarter.

a) Plutoniske Bjergarter.

- 117. Granit. Skandinavien.
- 118. Granit, porphyritisk.
- 119. Granit, sleben.
- 120. Hornblende.
- 121. Diorit, finkornet.
- 122. Sienit. Frederiksværn.
- 123. Porphyr.
- 124. Basalt.
- 125. Mandelsteen.
- 126. Begsteen.

b) Metamorphiske Bjergarter.

- 127. Gneus.
- 128. Gneus, sleben.
- 129. Glimmerskifer, med Granater.

c) Neptuniske Bjergarter.

- 130. Leerskifer.
- 131. Chloritskifer.
- 132. Sandsteen, almindelig, finkornet.
- 133. Sandsteen, dannet om Kanouerne paa et 1720 ved Anholt strandet Krigsskib, optaget 1847.
- 134. Sandsteenconglomerat.
- 135. Overgangskalk. Sverrig.
- 136. Koralkalk med Forsteninger.
- 137. Kalksteen, Maastricht.
- 138. Ærtesteen, Carlsbad.
- 139. Martörv.

B. Specielle Bjergarter og Forsteninger.

a) Urformationenen.

- 140. Granit. Bornholm.
- 141. Granit, storkornet. Bornholm.
- 142. Granit, sienitagtig. Bornholm.

- 143. Gneus. Bornholm.
- 144. Flusspath i Granit. Nexö.
- 145. Kobberkies i Granit. Bornholm.
- 146. Hornsteen. Bornholm.
- 147. Jaspis. Bobbeaa, Bornholm.
- 148. Kalkspath med Epidot. Saltuna.
- 149. Arragonit. Sandvig.
- 150. Brudstykker af Grönsteengang i Granit.
Allinge, Bornholm.

b) Overgangsformationen.

- 151. Overgangssandssteen. Nexö.
- 152. Leerskifer. Bornholm.
- 153. Allunskifer. Limensgade, Bornholm.
- 154. Cementsteen med Svovlkies. Limensgade, Brh.
- 155. Graphitolithskifer. Öläa, Bornholm.
- 156. Overgangskalksteen med Pentacrinus.
Sverrig.
- 157. Overgangssandsteen, Bivalver. Ramsaasa,
Skaane.
- 158. Allunskifer med Olenus gibbosus. Andrarum,
Skaane.
- 159. Orthocera. Sverrig.
- 160. Allunskifer med Orthis. Andrarum, Skaane.
- 161. Terebratula Wilsonii. Gothland.

c) Secundære Dannelser.

- 162. Kobberskifer med Fiskeaftryk af Palæoniscus
Freierslebenii. Eisleben.
- 163. Dolomit. England.
- 164. Sandsteen, Keuperformation? Grödbyaa, Brh.
- 165. Keupersandsteen med Nilssonia brevis.
Hör, Skaane.
- 166. Gryphæa arcuata. Lias, England.
- 167. Kulskifer. Höganæs, Skaane.
- 168. Lithographisk Skifer. Tydskland.
- 169. Pterophyllum comtum. Jura. England.
- 170. Jernsteen fra den jernførende Kulformation
med Nilssonia brevis. Nebbe, Bornholm.

171. Jernsteen med Dyrforsteninger. Jernførende Kulformation. Hasle, Bornholm.
172. Leer med *Fucus Targiomi*. Jernfri Kulform. Stampen, Bornholm.
173. Grönsandsteen, quartsagtig. Stampen, Brh.
174. Grönsandsteen. Stampen, Bornholm.
175. Arnager Kalk. Arnager, Bornholm.
176. Kul. Grönland.
177. Grönsand. Jellinge. "
178. Saltholmskalk. Saltholm.
179. Liimsteen. Stevnsklint.
180. Faxökalk.
181. Blegekridt. Jylland.
182. Flint, sort. Möen.
183. Flint, gul, fra Blegekridt. Jylland.
184. Haifisketænder. Faxö.
185. *Brachiurus rugosus*. Faxökalk.
186. *Nautilus Danicus*. Faxökalk. Faxö.
187. *Belemnites mucronatus*. Grönsand. Skaane.
188. *Belemnites mamillosus*. Grönsand. Skaane.
189. *Trochus niloticiformis*. Faxökalk.
190. *Cypræa*. Faxökalk.
191. *Mytilus unguatus*. Faxökalk.
192. *Arca*. Faxökalk Faxö.
193. *Exogyra lasciniata*. Grönsand. Skaane.
194. *Ostrea vesicularis*. Grönsand. Skaane.
195. *Ostrea vesicularis*. Et afslidt Exemplar. Möen.
196. *Ostrea diluviana*. Grönsand. Skaane.
197. *Ostrea curvirostris*. Grönsand. Skaane.
198. *Spondylus truncatus*. Grönsand. Skaane.
199. *Pecten subaratus*. Grönsand. Skaane.
200. *Pecten lævis*. Grönsand. Skaane.
201. *Terebratula biplicata*. Faxökalk.
202. *Crania nummulus*. Grönsand. Skaane.
203. *Terebratula flustracea*. Faxökalk.
204. Brudstykker af *Echinipigge*, afslidte. Möen.
205. *Galerites*. Flintekjerne.

206. *Galerites*. Kridtformation.
 207. *Spatangus*. Kridtformation.
 208. *Anachytis ovata*. Afslidt. Kridtformation.
 209. *Cyathidium holopus*. Faxökalk.

d) **Tertierformationen.**

210. *Molec'r.* Bruunkulformation. Fuur, Jylland.
 211. *Sandsteen*. Bruunkulformation. Sylt.
 212. *Bruunkul.* Bruunkulformation. Jylland.
 213. *Rav*, fra Bruunkulformationen.
 214. *Isocardia cor.* Bruunkulformation. Sylt.
 215. *Fusus corneus*. Bruunkulformation. Sylt.

Islandske Mineralier og Bjergarter.

216. *Svøvl*, Krisuvik, Island.
 217. *Hversalt*.
 218. *Jaspis*, rød og gul.
 219. *Chalcedon*.
 220. *Kiselsinter*. Geiser.
 221. *Stilbit*.
 222. *Mesotyp*.
 223. *Heulandit*.
 224. *Baulit*.
 225. *Havnefjordit*.
 226. *Christianit*, Anortit.
 227. *Kalkspath*, *Dobbelspath*. Island.
 228. *Obsidian*, glindsende sort. Hrafninnuhraun.
 229. *Obsidian* med iblandet *Zeolith*. Hrafninnuhr.
 230. *Obsidian*, rødbrun. Hrafninnuhraun.
 231. *Pimpsteen*. Hrafninnuhraun.
 232. *Lava*.
 233. *Slakkeagtig Lava*. Randaða.
 234. *Tæt Lava*. Hekla 1845.
 235. *Slakkeagtig Lava*. Hekla 1845.
 236. *Porøs Lava*. Ytrí Rangá. Hekla 1845.
 237. *Porøs Lava*. Egstrí Rangá.
 238. *Surturbrand*. Brjamslækr.
 239. *Surturbrandskifer*. Brjamslækr.

Færøiske Mineralier og Bjergarter.

240. Kalkspath, krystalliseret paa Zeolith. Vaagö.
 241. Kalkspath, blaaagtig, paa Apophyllit.
 242. Opal, almindelig.
 243. Stilbit, krystalliseret paa Dolerit-Mandelsteen.
 244. Stilbit, krystalliseret paa Dolerit-Mandelsteen.
 245. Stilbit, i sammenhobede Krystaller.
 246. Chabasit, krystallis. paa Dolerit-Mandelsteen.
 247. Chabasit, krystalliseret med Stilbit og Mesole paa Dolerit-Mandelsteen.
 248. Apophyllit, krystalliseret med blaa Kalkspath.
 249. Apophyllit, krystalliseret paa Mesole.
 250. Mesole.
 251. Mesotyp.
 252. Grönjerd.

En Svite Krystalmodeller

a) henhørende til det **sphæroedriske System.**

- 1) Rhombedodecaedret.
- 2) Leucitoedret.
- 3) En Combination af Terning, Octaedret, Rhombedodecaedret og de 3 holosphæroedriske Icositetraedre.

b) til det **rhomboedriske System.**

4—8) Quartsens Krystalform.

c) til det **pyramidale System.**

- 9) Apophyllitens Krystalform.
- 10—11) Zirconens Do.
- 12) Vesuvianens Do.

d) til det **prismatiske System.**

- 13—15) Tungspathens Krystalform.
 - 16) Augitens Do.
-

III. Physiske Apparater.

En Polygon til Tyngdepunctslæren.

Cardans Lampe.

En Vægt.

6 Vægtlodder.

Et Sæt Tridser med Galge.

En Vægtstang af Messing med Ledetridse.

Archimedes's Vandskrue.

Skrue uden Ende med Vinde.

Skruepresse.

Vaterpas.

Samqvemhavende Rör.

Apparat til at vise Principet for Brahmas Vandtrykpresse.

Cylinder med sluttende Hylster.

Flydevægt med Futteral og Glascylinder.

Model til en Nonius.

Spidsindstillingsbarometer med Thermometer og Nonius.

Luftpompe.

Den offentlige Examen i Rønne højere Realskole

for Aaret 1854

foretages i følgende Orden:

Skriftlige Prøver:

Mandagen d. 10de Juli.

8—11.	Alle Classer dansk Stil . . .	L. Jo. A.
12—2.	V. og IV. tysk Stil . . .	J.

Tirsdagen d. 11te Juli.

8—11.	V. latinsk Stil	}	L. Jo. A.
	IV. engelsk —		
	III. II. og I. Regning		
12—2.	V. Oversættelse fra Latin	}	J.
	IV. Mathematiske Opgaver		

Mundtlige Prøver):*

Onsdagen d. 12te Juli.

8—1.	Forberedelsesclassen.
3—6.	Prøve over indmeldte Disciple.

Torsdagen d. 13de Juli.

8—10.	V. Latin og Græsk . . .	W.	L.
10—11.	III. Latin	L.	H.
11—12.	IV. og III. Engelsk . . .	Jo.	L.
12—2.	II. Religion	J.	Jo.
2—3.	I. Geographi	H.	J.

Fredagen d. 14de Juli.

8—10.	V. og IV. Mathematik	}	A. J.
	IV. Naturlære		
10—11½.	III. Religion	J.	A.
11½—1.	I. Naturhistorie	A.	J.
1—2.	II. Naturhistorie	A.	J.

*) Under de mundtlige Prøver ere Disciplenes Tegninger og skriftlige Arbejder for hele Aaret fremlagte til Eftersyn.

Löverdagen d. 15de Juli.

- 8—9. V. og IV. Religion J. A.
9—11. I. Religion J. A.
11—1. III. Dansk og Tydsk H. Jo.
1—3. II. Historie og Geographi H. J.

Mandagen d. 17de Juli.

- 8—9½. V. og IV. Historie og Geographi H. L.
9½—12. I. Dansk og Tydsk L. Jo.
12—2. III. Mathematik J. A.
2—3. II. Fransk L. Jo.

Tirsdagen d. 18de Juli.

- 8—11. II. Dansk og Tydsk H. L.
11—12. V. og IV. Naturhistorie A. L.
12—2. III. Historie og Geographi H. A.
2—3. I. Engelsk Jo. H.

Onsdagen d. 19de Juli.

- 8—9. III. Naturhistorie A. J.
9—10. I. Historie L. A.
10—11. III. Fransk Jo. L.
11—12. II. Engelsk Jo. L.
12—2. V. og IV. Tydsk og Fransk Jo. H.

Fredagen d. 21de Kl. 11

offentliggjøres Udfaldet af de afholdte Prøver.

Löverdagen d. 22de Kl. 11.

Svømmeprøve.

Til at overvære de mundtlige Prøver og Offentliggjørelsen af Udfaldet indbydes Enhver, der har Interesse for Skolen.

Rønne d. 1ste Juli 1854.

H. K. Whitte.

